

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház, I. emelet.
Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. Lemberger Ármin.
Főmunkatárs: Schön Ödön.

Előfizetési árak
Egészre 5 frt., félre 2 frt 50 kr., negyedévre
1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A mi mindennapi kenyerünk.

(L.) A bács-almási kir. járásbíróóság és *telekkönyv* költözködik. — Szerényen lapul meg e hír újdonságvatunk egyik zugában, pedig arról regél e közömbösnek látszó hírcske azoknak, kik városunk létérdekei iránt kellő fogékonysággal bírnak, kik ép érzékkel rendelkeznek városunk hanyatlásának felismerésére, hogy gyarapodásunk és vagyoni öregbedésünk egyik jelentékeny forrása ismét eldugult. — Nem jelent e hír egyebet, mint hogy a környék leggazdagabb, legvirágzóbb falvainak u. m. Jankovác, Katymár, B.-Madaras, Mélykút és Tataháznak munkás lakossága nem fogja immár a bajai piacot felkeresni, nem fogja szükségleteit nálunk beszerezni, mert egyik emi-nens érdeke, a telekkönyv, ezentul B.-Almasra fogja utalni. — Bevégzett ténnyel állván szemben, hasztalan keseregünk ezen újabb érzékeny veszteség felett, de azért alkalmoszerűnek tartjuk ez eseményt arra nézve, hogy ahhoz hozzáfűzzük reflexióinkat.

Valóban, ha elfogulatlan szemmel tekintjük, miként zsugorodnak össze nap-nap után megélhetésünknek legkiválóbb tényezői, miként vonják el tőlünk két évtized leforgása alatt bámulatos következetességgel vagyonosodásunk minden feltételét, akkor önkénytelenül feltámad előttünk az isauri Leók képmorbóli korszaka. Úgy tetszik, mintha láthatatlan kezek romboló csákányokkal törnének városunk ellen, hogy a hajdanta virágzó, élénk ipar és kereskedelemről duzzadó város épületéről hol egy-egy vakolatdara-

bot, hol egy-egy törmelékét tördeljenek le, mísem gondolván azzal, hogy az alapjában megrendített építmény meddig daczolhat az ellenséges áramlatokkal. — Mi természetesebb, hogy ilyenkor ajkunkra tolul a vészkiáltás „quo usque tandem”? Mikor fog vége szakadni annak az áldállan politikának, mely elvette e várostól a törvényszéket, a katonaságot, elvette föle legújabbban a bács-almási kir. járásbíróóság területére vonatkozó telekkönyvi hatóságot, mely a beláthatatlan reményeségek mézes madzagán vonsozolja hol jobbra, hol balra, a midőn a maga és egy egész országrész nevében emeli fel esdeklő szavát a Közép-Duna áthidalásának sürgős és elodázhatlan megvalósítása érdekében? Büszke önérettetel és felemelt homlokú hirdethetjük az egész világ előtt, hogy keresve sem találunk polgárságot, mely intelligenciájánál, politikai érettségénél, erős érzelmi hazafiságánál és szorgalmánál fogva méltóbb volna az intéző körök jóindulatú istápolására, mint Baja város érdemes közön-sége. — És mégis sajnosan kell tapasztal-nunk, hogy kérelmeink illetékes helyen mel-lőzésre találunk, hogy legjogosabb aszpíra-czióink figyelembe nem vételnek.

E mellőzetésnek, e mostoha bánás-módnak azonban jórészben önmagunk va-gyunk okai. — Ha akcióink nem jár azon-nal az óhajtott sikerrel, ha kérelmünk-re nem kapjuk meg nyomban a kielégítő vá-laszt, elkedvetlenedünk és a esüggeds és szárnyszegetség vesz rajtunk erőt. Míg más városok szívós kitartással, igaz ügyük dia-dalába vetett megingathatlan hittel ostrom-

olják szüntelen az intéző köröket, és is-métellen kopogtatnak azon az ajtón, me-lyen első ízben nem nyertek bebocsáttatást, mi az első kudarc után leszerelünk, és re bene gesta elsánczoljunk magunkat a nemtörődömség védőbástyái mögé, mert — hogy egy közkeletű szólamot idézzek — úgy is hasztalan minden erőlködés, úgy is kárba veszett minden fáradság. — Ez a pulyaság, ez a kishitűség a mi legszebb terveinknek valóságos megölkje, ez a lelki tunyaság oka annak, hogy illetékes helyen oly köny-nyen bánnak el a petícionáló bajai kül-döttekkel. — Több önérettet, több kitartás, kevesebb kényelemszeretet és conservatív ragaszkodás ösdi, elavult nézetekhez, és rajtunk is segítve lesz. — Ha városunk min-den rangú és rendű polgára a maga köré-ben mulhatlan kötelességének fogja ismerni; hogy a város érdekeit tehetsége mérvében előmozdítsa, ha gyökeret fog verni közöt-tünk az ismerl közmondás, „segíts magodon és Isten is meg fog segíteni”, akkor mi is előre fogunk haladni a boldogulás ösvényén.

Fennen lobogtatott zászlónkra a Közép-Dunának Baja—Bátaszéknél leendő áthida-lása van első sorban megvalósítandó kére-lmen gyanánt felírva. Birjuk a mi lelkes, ősz vezérünknek, *id. Perczel Miklós* úrnak ígé-retét, kinek fejét, ha a tél zuzmarája övezi is, de lelkében az ifjú lelkesezés izzó za-rátja ég, hogy küldöttségünket ezen ügyben ismét vezetni fogja. — És ha Pécs nemes városa, mely annyira exponálja magát a hid ügyében, közelebb nem ragadja magá-hoz a kezdeményezés szerepét, akkor ismét

TÁRCZA.

Ünnepi beszéd

mondotta *Heller Richárd* polg. isk. igazgató a városi polg. iskolának 1899. évi május hó 11-én tartott zászlószentelő ünnepélyén.

Nagyságos Asszonyom!

Mélyen tisztelt Gyülekezet!

Engedjék meg, hogy ez ünnepélyes órában úgy a városi polgári iskola nagyreményű és jelenleg nagy örömmel eltelt ifjúsága, mint annak tanárkara nevében is tiszteletteljesen üdvözlöljem Önöket körünkben.

Jól tudjuk mindannyian, hogy jószívűségük hozta ide Önöket, hogy ifjúságunk és tanárkarunk közös öröme ebresztette szívükben az elhatározást, szíves közreműködésükkel megajándékozni bennünket ama küzelemben, melylyel a nevelés és tanítás ezéjait diadalra juttatni törekszünk. Kegyes megjelenésükkel is bebizonyították, hogy ismerik ama magasztos célokat, melyeket a nevelés és tanítás tűz maga elé és melyeknél magasztosabbakat az emberi élet egy küzelemben sem ismerünk. Mert van-e valami, amit a vallás, a tudomány, az élet küzelemben nagyot, szépet, fenségeset, szívet-lelket elragadó képes felmutatni, a mi a fejlődő ifjúságot nevelésében és tanításában ne éreztetné velünk közvetlen közelétél, a minék megvalósítása vagy legalább is megközelítése a nevelés és tanítás ezéjait ne képezné?!

Mint a pompázó virágban a fejlődő mag, úgy rejtőzik itt minden, a mit a hit, az ész és a szív csak teremteni képes!

Bátran állítjuk, hogy az iskola az emberiség legmagasztosabb eszméiert vívja — a szó legneme-sebb értelmében — az első csatákat és e csaták-ban nem csekély küzelemben árán szerez babért. Hi-

szén a léleknek állandó küzelemben önmagával, tartós küzelemben a felette álló ellenséges hatalmakkal sok-szor fájóbb sebeket ejt rajtunk a valódi fegyverharc hevében úgyszólván érzeketlenlévé vált testen ütött sebeknél. S e küzelemben vezető, irányító az iskola, e küzelemben mint erkölcsi hatalomnak győznie *kell*, bármennyi sebet is szenvedjenek a vezetése-re, a gondjaira bízottak.

E nehéz küzelemben kívántuk megkönnyíteni a reánk bízott ifjúságnak, midőn szeméi elé állítottuk e külső jelt, melynek látása melegen rezgi át lelkületét és a közörömben és a közbizalomnak édes tudatát kelti fel benne, annak a közbizalomnak, a mely mindannyiunknak azt súgja, hogy az igazak munkája, a szorgalom mindenkor győzni fog, győznie *kell*, mert jelszava: a haza dicsősége mindannyi-unk közös öröme, közös boldogsága!

És ki volna az közöttünk, a ki hazája dicső-sége, nemzete közörömben és közboldogságának munkásává szíves-örömben ne szegődnék, ha egy-szer azok szépségét fogékony lelkében megrajzol-hatta? Ki volna az közöttünk, a ki e reményteljes ifjak bármelyikéről is feltételezné, hogy egykoron a haza mindenütt egyenlően szép és egyenlően magasztos virágos kertjének méltó munkása ne óhaj-tana lenni?

Igenis, mélyen tisztelt gyülekezet, a hazának kell nevelnünk az ifjút. Hiába emelünk diszes palot-tat az iskolának, ha abban erőfőnt és gyenge szellem hatja át a tanárt és a tanítványt, hiába telik meg az ifjú agya az ismeretek tömegével, ha üresen, si-váron marad a szíve, hiába erős a karja, aczélos az izma, ha puha, lágy a jelleme. Neveljük azonban a hazának az ifjút, akkor a kunyhó-iskolából is a hazaszeretet világosságának sugarai áradnak szét, akkor megtölti az ifjú szívet az eleven hit, erős és hajthatatlan lesz akarata a hazáért, a közjóért való kötelességei teljesítésében.

Igen! . . . Neveljük! . . . De hogyan és mikép, minő eszközökkel és módon, melyik az út, a mely legbiztosabban a célhoz vezet? Ime, mélyen tisztelt gyülekezet, a mai nap is példa reá.

A haza fogalma, a nemzet lelke megfogha-tatlan, érzelhetetlen valami. Segítségünk-re jön azonban az élő hit és beleköltözteti a haza fogal-mát egy himes selyem-, vászon — vagy kelmeda-rabba azért, hogy láthassuk szemmel, tapinthatassuk kézzel. Nagy és jelentőségteljes tehát a mai nap iskolánk történetében, midőn e nemzeti szentség-nek, az eszménység e jelvényének birtokába jut, hogy vele és általa a hazának nevelje az ifjúságot!

Előttetek pedig, kedves ifjak, e zászló jelvény legyen, mely legszentebb kötelességeitek teljesíté-sére vezéreljen bennetek. Egyszerű, nemes fénben végződő törzse az egek Urához mutat, kit imádni és dicsőíteni ne szűnjék meg ajkatok, kinek szent akaratában való megnyugvás legyen az élet útján legfőbb érényetek. Mezejében a korona a koronás Királyhoz, a népek Atyjához emelje fel szíveteket; az ő dicsősége a mi dicsőségünk, ezt munkáttal is növelni legyen alattvalói hűségűl áthatott szívetek legforróbb óhajta. Alatta a címér a Hazát jelké-pezi. Ne feledjétek el soha, hogy midőn e címér moesoktalan tisztasága forgott kérdésben vagy mi-dőn azt ellenséges nyilak vagy golyók záporában kellett a megostromlott vár fokára feltűzni, akkor nem kímélte életét és vérért az, a ki elől vitte, a ki magasra emelte, a ki utána indult. E dicső ősök, e vitéz elődök iránti hála érzete fakaszsa szívetek-ben az elhatározást, hogy ti is készek lesztek ve-szély esetén a hazáért feláldozni azt, a mi leg-dragább és legbecesebb: életeteket és véreteket! Mert elveszhetünk egyesek, elveszhetünk sokan, de élnie kell és fennmaradnia a nemzetnek az idők végtelenségéig!

Baja városa fog egy nagyszabású akciózóra állani — és hisszük és bizva bizunk, hogy *ezt* nem eredménytelenül.

Gyomláljuk ki tehát lelkünkbeli a csüggedés felburjánzó dudáját, legyünk szüntelen résen, hiszen a miért küzdünk, a miért fáradozunk, az a *mi mindennapi kenyérünk*.

Törvényhatósági közgyűlés.

Baja város törvényhatósági bizottsága f. évi május hó 10-én, délután 3 órakor Schmausz Endre főispán elnöklete alatt rendszerinti közgyűlést tartott a következő tárgysorozattal:

1) Polgármester jelentése a közigazgatás állapotáról. A polgármesteri jelentésből, mint közéletünk kimagaslóbb mozzanatai kiemelendők: a megejtett országgy. képviselőválasztás, az állami kertész képző iskola felállítása és egy selyem fonoda tervezése, mi iránt a tárgyalások folyamatban vannak. A közgyűlés a polgármesteri jelentést helyeslőleg tudomásul veszi.

2) A nagym. m. kir. Belügyministeriumnak leirata a városi fogyasztási adópótlék, illetve fogyasztási illetékek szedése iránt alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában és ezzel kapcsolatban a városi tanácsnak jelentése ezen adópótlékeszedési jog haszonberbe adása iránt megtartott árverés eredményéről. A megtartott árverés kielégítő eredményre nem vezetvén, f. évi június hó 1-ére új árverés hirdettetik.

3) Ugyanannak leirata az esküdtbírósnál alakítandó bizottságba négy bizalmi férfúnak megválasztása iránt. Megválasztottak: Lerner Antal, Latinovits János, Pollerman Bertalan és id. Szutrély Lipót.

4) A nagym. vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministeriumnak leirata a Vidra Katalin-fele jótékonyági alapítványról kiállított alapító oklevélnek jóváhagyása tárgyában. Az alapítvány hova fordításáról a számadások évenként felterjesztendők.

5) Ugyanannak körrendelete az 1893-ik éven kibocsátott iparostanonciszkolai szervezet 55. és 71. §-ának módosítása tárgyában. A módosítás tudomásul vétetik.

6) Főispáni átirat Szojka Józsefnek törvényhatósági állatorvossá történt kinevezetéséről. Tud. vétetik.

7) A közigazgatási bizottságnak 1898. évi jelentése. Tud. vétetik.

8) Ugyanannak átirata a közegészségügyi bizottságba 3 tagnak megválasztásáról. Megválasztottak: Willmann János városi mérnök, Hunyady Antal építőmester és Hoffenreich Károly gyógyszerész.

9) A bíráló választmányi betérjesztési a nagym. m. kir. közigazgatási bíróságnak ítéletét a III. választó kerületben m. évi december hó 12-én megejtett bizottsági tagválasztásnak megsemmisítése tárgyában. 6 bizottsági tagnak újból megválasztása elrendeltetik. A választás napjaul, f. évi május hó 18-ika kitűztetik, választási elnökül Dr. Nikolauz Béla, helyettesül Eckert István kinevezetnek. Választási helyiség: A Szt. Antal utcai alsóvárosi iskola.

10) Egy II. oszt. végrehajtói állásnak választás

E szép zászló tiszta arannyal szegélyezett mezejének színe jelképezze érzések és gondolkodások tisztaságát, melynek erős foglalatját drága kincs, szilárd jellem képezze. S úgy, a mint művészi kezek temérdek munkája hozta létre iskolánk e szép jelvényét, úgy ti is tartások mindig szem előtt, hogy hazátok, hogy e kies város csak munkáttal kerül fényre, hogy nincs az életnek az a keserősége, melyben a jól megtett emberi és honfiai kötelességek tudata enyhületet ne nyujtana, hogy nincs az életnek az a szerenésje, mely a kötelességmunkaszám nehézként átkától mentene fel benneteket. És ha lelketek egykoron, bár a késő férfikorban is az emlékezet szárnyain visszatér ama falak közé, melyek közt első kiképeztetéseket nyertétek, úgy juttassa eszetekbe mindenkor e szép zászló, hogy istenfielem és jó erkölcs, a törvények tisztelete, az ösök hagyományainak megbecsülése, rendületlen ragaszkodás a koronás királyhoz, az édes haza földjéhez és zengzetes nyelvéhez, azután munka, folytonos és becsületes munka hivatásunk terén: ezek alkotják a magyar hazafiságnak egyszerű, de fenséges törvényét!

Erre vezéreljen benneteket e szép jelvény, ezt írjátok szívetekbe, ezt vigyétek magatokkal az iskolából az életbe; s ha ezerszerint fogtok élni, nemesak magatok lesztek boldogok, hanem résztvevők is lehettek, hazátok nagysága és dicsősége emelésén!

A legmélyebb hála és köszönet érzetének ki-

tás utján leendő betöltése. Az egydülly pályázó, ki az előirt kepesítéssel bir, *Hnatkorsky* Romeo megválasztatik.

11) A városi tanácsnak javaslata a járdafektetési sorrend megállapítása iránt. A tanács javaslata tudomásul vétetik.

12) Ugyanannak javaslata a járdafektetési munkálatokra vonatkozó vállalati feltételeknek megállapítása iránt. Tudomásul vétetik.

13) Ugyanannak javaslata a járdatglák előállítására vonatkozó vállalati feltételeknek megállapítása iránt. Tudomásul vétetik.

14) Ugyanannak javaslata az 1898. évi zárszámadosok jóváhagyása iránt. A gyámpénztári zárszámados jóváhagyatik és a belügyministerhez felterjesztetni rendeltetik.

15) Ugyanannak jelentése a szolgazemélyzet ruházatának szállítása iránt megtartott árlejtés eredményéről. Az árlejtés eredménye jóváhagyatik.

16) Ugyanannak jelentése nagym. Türr István tábornok új által tett iskolai ösztöndíj alapítványok tárgyában. Az alapító oklevél a vallás- és közoktatásügyi ministeriumhoz felterjesztetni rendeltetik.

17) Ugyanannak javaslata a közeleti vámszedési jog haszonbéri feltételeinek megállapítása iránt. Az eddigi feltételek elfogadtnak.

18) Ugyanannak javaslata a helypénzszedési jog haszonbéri feltételeinek megállapítása iránt. A javaslat elfogadatik.

19) Ugyanannak javaslata az autografiai munkálatok biztosítása tárgyában. Egy második Remington írógép beszerzése elhatározatik.

20) Ugyanannak javaslata a gyámpénztári képzőintézetek elhelyezése tárgyában. Névszerinti szavazás utján egyhangulag elhatározatik, hogy a gyámpénztári képzőintézet a bajai takarékpénztárban helyeztetik el.

21) Ugyanannak javaslata a városi kórház 1900-ik évi költségvetésének megállapítása iránt. Jóváhagyólag tudomásul vétetik, hogy az átlagos ápolási napi díj 1 kor. 40 fillér. Együttal elhatározatik, hogy a kórházi és szegényintézet alap szétválasztatnak. A költségvetés 15 nap után felterjesztetni rendeltetik.

22) Ugyanannak javaslata a vodiczai hidhoz vezető útnak áthelyezése iránt. (Első szavazás.) Törzsvagyon elidegenítéséről lévén szó, újabb közgyűlés elé utaltatik.

23) Gracza Péter bajai lakosnak kérvénye a szerezésen utcazi 19. és 20. számú ház közötti utcaköznek megváltása iránt. (Harmadik szavazás.) Névszerinti szavazás alapján a kérelemnek egyhangulag hely adatik.

24) A bajai iparkiallítás végrehajtó bizottságának kérvénye a kiállítás rendezésének költségeihez való hozzájárulás iránt. 5000 frt. segély megszavazatik.

25) Az ipartanodai bizottság elnökségének előterjesztése a megüresedett tagsági állások betöltése iránt. Megválasztottnak: Mikolies Ignác, Manhold Gyula és Nányas Lajos.

26) Herbstler János bajai lakosnak kérvénye a város kötelekibe leendő felvétele iránt. A díjak elengedése mellett felvétetik.

27) Kósa Jenő budapesti lakosnak, mint kk. Müllender Sándor és József gyámjának kérvénye gyámoltjai részére a magasabb nevelési járulékok kiutalványozása iránt. A nyugdíjszabályzat 28. §-a

fejezésével jutok szavaim végéhez. Fogadja legmélyebb köszönetünk kifejezését Nagyságos Asszonyom ama kegyességeért, melylyel a zászlóanya tisztét elvállalni és a mi szerény intézetünket megtisztelni és kitüntetni kegyes volt. Fogadja hódoló köszönetünk kifejezését a nméltóságos vallás- és közoktatásügyi miniszter úr, ki személyének képviselőjeül a kir. tanfelügyelő urat, küldte ki és ezzel intézetünk mai ünnepélyének dísz és fényt kölcsönözött. Fogadja legmélyebb köszönetünk kifejezését a nagyérdemű városi hatóság és a tek. polgári iskolások azon erkölcsi támogatásért, melyben bennünket e szép mű létrehozásában részesítettek; fogadják őszinte köszönetünket mindazok, kik annak létesítéséhez hozzájárultak, első sorban az intézet volt tanítványai, kiknek ragaszkodása, ahhoz ez alkalommal is megható módon nyilvánult. Az őszinte köszönet szavaival adozom végül ama mélyen tisztelt hölgyeknek, kiknek művészete iskolánk e jelvényéből remeket alkotott.

Legyen áldott e város ifjusága, mely e jelvény köré fog sorakozni, hogy erőt és képességet gyűjtson jövendő hivatásának hű betöltésére, legyen áldott a szülők szándéka, hogy gyermekeikbe helyeztet reményeiket a legteljesebb módon megvalósítva láthassák, legyen áldott az én és kartársaim munkája, hogy e jelvény alatt e hazának és e városnak még számos istenfő, hazafias és munkabíró polgárt nevelhessünk. Adja Isten, úgy legyen!

alapján a nevelési járulékok külön-külön 90 frtban állapították meg a gyámoltak 18-ik életévéig.

28) Ugyanannak kérvénye néhai Müllender Tivadar volt törvényhatósági állatorvosnak teljes árvaságra jutott kiskorú gyermekei részére rendkívüli segély megszavazása iránt. Egyszer és mindenkorra 100 frt rendkívüli segély szavaztatik meg.

29) A mátéházi 6-ik számú majorságban létesített építkezések költségeinek fedezésére a bajai takarékpénztárból 5¹/₂% mellett 2905 frt 44 kr. kölcsön felvétetik. A kölcsönvétel jóváhagyási záradékkal leendő ellátás végett a belügyministerhez felterjesztetni rendeltetik.

30) Tury Mátyas leg több adót fizető törvényhatósági bizottsági tag bejelenti, hogy e jogát a II-ik választó kerületben történt megválasztása alapján kívánja gyakorolni.

31) A Bajáról elköltözött Batiszti József bizottsági tag helyébe Joannovics Milán legközelebbi póttag hivatik be.

Miután még a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére elnöklő főispán által Lajdi József és Müllender József bizottsági tagok jelöltettek ki, a közgyűlés a főispán elttetésével véget ért.

Helybeli és vidéki hírek.

A szegedi kir. ítélőtábla új elnöke. Bernáth Géza dr.-nak a szegedi kir. ítélőtábla volt elnökének igazságügyminiszteri államtitkárrá történt kinevezése folytán, helyébe Ő Felsége *Csathó* Ferencz marosvásárhelyi ítélőtáblai elnököt nevezte ki. A kinevezésről szóló legfelső királyi kézirat így hangzik: „Igazságügyi magyar miniszterem előterjesztése folytán megengedem, hogy *Csathó* Ferencz marosvásárhelyi ítélőtáblai elnök, saját kérelmére a szegedi ítélőtáblához hasonló minőségben áthelyeztessék. *Ferencz József* s. k. Dr. *Plósz Sándor* s. k.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyi miniszter előterjesztése folytán a király *Ficzer* Béla bácsalmási járásbírói aljegyző, a bácsalmási járásbíróshoz albiróvá nevezte ki.

Közigazgatási bizottsági ülés. Baja város törvényhatóságának közigazgatási bizottsága f. hó 9-én tartotta *Schmausz* Endre főispán elnöklete alatt rendes havi ülését.

Új halhatatlan. A m. tud. Akadémia f. hó 5-én tartott nagygyűlésén megválasztotta városunk jeles szülöttjét *Bayer* József főgymnasiumi tanárt és kitűnő pedagógust, ki a *Nemzeti játékszin története* című nagyszabású művével a Kiszfaludy társaság tagságát és 200 arany jutalmat szerzett már magának, levelező taggá az I. osztályban. Őszintén üdvözöljük a kiváló tudóst ez újabb sikere alkalmából, mely dísz és fényt áraszt az ő szülővárosára is.

Küldöttség a főispánnal. A Baja város határbeli földbírtokosok *Tury* Mátyas tiszti ügyész vezetése alatt tisztelegtek *Schmausz* Endre főispánnal itt tartózkodása alatt, hogy megkérik, miszerint abbéli kívánságukat, hogy a szabadka-bajai szárnnyasút mentén a 24-ik számú órháznál megálló hely létesíttessék, pártolólag terjessze a kormány elé. A főispán készségesen megígérte, miszerint az érdekelt földbírtokosok méltányos kérelmét a leghatékonyabb pártfogásban fogja részesíteni.

Zászlószentelő ünnepély. Lélekemelő, hazafias szép ünnepély folyt le f. hó 11-én esütörtökön a városi székház dísztermében. A városi polgári iskola avatta fel ez alkalommal remek kivitelű zászlóját. A zászlóanyai tisztet *Dr. Hegedüs* Aladárné úrnő, polgármesterünk fennkölt szellemű neje, teljesítette szokott eleganciájával, a vallás- és közoktatásügyi minisztert *Kurucz* Gyula kir. tanfelügyelő képviselte az ünnepélyen. — Magát a város háza felolty ünnepélyt istentisztelet előzte meg d. e. 9 órakor a r. kath. plebián templomban, melyet *Fojnits* Dániel apátplebános végzett fenyves papi segédlettel és mely alatt a polgári iskola énekara *Concone* „*Ünnepi miséjét*” adta elő, a minék végeztével a zászló ünnepélyesen felszenteltetett. Az ünnepély folytatását a városi székház dísztermében találta, a hol a városi hatóság *Dr. Hegedüs* Aladár polgármester vezetése alatt, továbbá *id. Perczel* Miklós, a vallásfelekezetek, a tantestületek, a jótékonyozók és társas egyletek, a pénzintézetek képviselői és nagy előkelő közönség gyűltek egybe, hogy gyönyörködjenek a minden pontjában kiválóan sikerült ünnepi program előadásában. Az ünnepély ezen részét a polgári iskola énekara által *Drescher* Béla tanár vezénylete mellett előadott „*Ima a hazáért*” Erkel Bánk-Bán ez. dalművéből előzte meg, ezt követte a *Heller Richárd* igazgató által elmondott, úgy tartalmára, mint formájára nézve egyaránt kimagasló ünnepi beszéd. — Az ünnepi beszédet lapun tárczájában közöljük. — Ezután *Mihalovics* Norbert IV. osztály tan. tolmácsolta igen szép beszédben a tanulók köszönetét, mit a szegek beverése követelt szébbnél-szebb jelígek elmondásával. A felavatott zászló valóságos remekműve a himzésnek és a legnagyobb elismerés illeti meg a Trubshaw nővéreket, kik a páratlan szépségű himzést egymaguk végezték. A zászló egyik olda-

án a magyar korona, a másik oldalán a városi ezímer látható kitünő kivitelben. Az ünnepélyen a távollevő *Schmausz* Endre főispán helyett a polgármester verte be a szeged a zászlóba. Az ünnepség Kőlesey „Hymnusza” elénkelésével ért véget.

Gyászír. Öszinte részvétellel adunk hírt azon fájdalmas veszteségről, mely *Bence* Balázs, helyben működő kir. törvényszéki betétszerkesztő bírót érte. Neje szül. *özölvölcsi Csia Mariska* ifjú életének 25-ik és boldog házassága 9-ik évében f. hó 11-én váratlanul elhunyt. Négy kis árva siratja benne a legjobb anyát. Végítészessége tegnap délután 5 órakor ment végbe.

Katonai hangverseny. A 2-ik honvéd-kerületi zenekar Szegedről pünkösdi két napján hangversenyt rendez a „Központi Szálló” kerthelyiségében.

Vasárnapi munkaszünet. Csermák Sándor, Kollár A. és ifj. Wagner Antal könyv- és papírkereskedő cégek kölcsönösen abban állapodtak meg, hogy üzleteiket f. hó 14-étől aug. 27-éig vasárnap és ünnepnapokon egész nap zárva tartják.

Névmagyarosítás. Földink, *Dr. Adler Géza*, temesvári kir. törvényszéki albiró, vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel „*Dárda*”-ra változtatta át.

Elnökválasztás. A bajai kerületi betegsegélyző pénztár f. hó 19-én töltötte be néhai Schwartz László elhunytával megüresedett elnöki székét. A bizalom *Drescher* Lajosban összpontosult, ki a tisztséget elfogadta.

Iskolai hírek. A helybeli áll tanítóképzőbe kiküldött miniszteri biztos *Capessius József* a most lefolyt héten fizeset vizsgálatnak vetette alá a tanítóképzőt és több ízben adott meglegedésének kifejezést. — A helybeli főgymnásiumban f. hó 12-én és 13-án volt a VIII. osztálybeli tanulók osztályvizsgálata. Az írásbeli erettségű f. hó 15—19-é közt tartatik meg.

Költözökdi járásbírósg. A bács-almási kir. járásbírósg és telekkönyv e hó 15-én költözökdi a piactéren épült esinos új otthonába. Az épület beüres berendezése, valamint a szolgaszemélyzet és börtönhelyiség nagyon kellemes benyomást tesz a látogatóra, különösen az utóbbi a higiénia minden kellékének megfelel.

A „Gyümölcsészeti Egyesület” közgyűlése. A f. évi május hó 7-én megtartott közgyűlés lefolyásáról röviden a következőkben számolunk be: Elnök a megjelent egyesületi tagokat melegen üdvözlő és a közgyűlést megnyitja; majd leendő ülésekről szavakban ismerteti az egyesület tevékenységét, felemlíti annak rohamos fejlődését és az általános támogatást, mit a folyton belépő tagok eléggé igazolnak is. A közgyűlésen jelenlévő kisdéd, de annál lelkesebb csapat valóságos lelki gyönyörrel hallgatta az egyesület kiváló elnökének további jelentését, melyből csak okulat, erőt, és kitartást meríthetünk, abból a munkából t. i. a mely a közös jó javának előmozdítására van szentelve. A folytonos haladás zálogát láthatjuk abban is, hogy Baján időszakos gyümölcs, gyümölcstermény esetleg egyéb nem gabonánemű vásár létesítése elvben elfogadtatott. Miután az elnök jelentés más alkalommal teljes keretében ismertette leszen, (társuké miatt jövő számban fogjuk közzétenni), így a közgyűlés tulajdonképeni tárgyra, a tisztújításra térhetek. A tisztikar így alakult meg és a mandátumkévre szól. Elnök: Nagel Sándor, alelnök: Hesser Gyula, titkár: Weisz Rezső, pénztáros: Drescher Gyula, gazda: Benkeő Pál, könyvtáros: Schön Odón. — Az igazgató választmány tagjai lettek: Bernhart Ernő, Gáspár János. Dr. Hegedűs Aladár, Dr. Lemberger Ármán, Lerner Antal, Meskő László, Piukovics Antal, Reich Salamon, Somogyi Emil, Szaday Kálmán, Tauszig Jakab, Vida Dániel, Vojnits Dániel és Weisz Nándor. Végül Hesser Gyula indítványozza, hogy az elnöknek miután a felsorolt örvendés eredmény egyedül neki köszönhető, ezért, valamint lebilincselő előadásáért jegyzőkönyvi köszönet szavaztassék. Nagel Sándor megköszöni a bizalmat és igéri, hogy az egyesület ügyeit a jövőben is szíven fogja viselni; az elért sikert pedig nem önmagának tulajdonítja, hanem azt a vele együtt működő, buzgó választmányra hárítja.

Iparkiallítási gyűlés. A bajai helyi iparkiallítás végrehajtó bizottsága — miután a kiállítás nagygyűlésen oly indítvány tétetett, hogy egy külön osztályban, az iparosok segédek is állíthassanak ki általuk előállított iparkészítményeket — f. május hó 7-én tartott ülésében oly módon határozott ezen kérdésben, hogy a helyi iparkiallításban csak iparosok versenyezhetnek itt helyben előállított iparkészítményekkel. Méltánylandó volt az iparosság részéről így irányban nyilvánult óhaj; mert a rendelkezésre álló aránylag rövid idő alatt az

iparosnak és összes személyzetének egyetértőleg összetartva kell közre munkálkodnia, hogy a kiállítandó tárgyak versenyképesen, izléssel, jól és olcsón előállíthatók legyenek. Ha pedig a segéd mesterével ugyanazon műhelyben versenyezne, ebből a kiállítás hátrányára könnyen torzalkodás származhatnék s különben is a segédek túlnyomóan csak az iparosok anyagi támogatásával volna képesek a kiállítás céljaira iparcsikkkel előállítani. Hogy a közreműködők s illetve az ügyes segédek jutalmazása mégis lehetővé téssek, a végrehajtó bizottság elhatározta, hogy a közreműködőknek az illetők mesterei ajánlatára mily módon leendő jutalmazása iránt az iparostulást jvaslattételre fölhívassék. A kiállítás megkezdése és befejezésének határideje az eredeti javaslat szerint szeptember 10-től 24-ig bezárólag vétetett tervebe, de mert a szegedi I. mezőgazdasági országos kiállítás — a melyben iparosaink is részt vesznek — szeptember 10-én nyer befejezést; a legközelebb tartandó végrehajtó bizottsági ülésben fog a fölött határozat hozatni, vajjon a kiállítás tartama nem-e volna célszerűbben szeptember 17-étől október 1-ig megállapítandó. Mindazok részére, kik a kiállításban részt venni szándékoznak, bejelentési határidőül június 15-ike. — a kiállítandó tárgyak beszállítására határidőül pedig szeptember 2-ig, illetve a mennyiben szeptember 17-én fog a fentiek szerint a kiállítás megnyitni, — szeptember 9-ig bezárólag állapotott meg. Kimenatott, hogy térdiják rendszerint nem fizetendők. A kiállítás által beállítani kívánt szabadon álló szekrény területe után azonban négyzet méterenként 3 frt. ugyancsak a kiállító által beállítani kívánt fal mellett álló szekrény területe után négyzet méterenként 2 frt. helydíj fizetendő. Iparágánkat a részt vevők arányához képest, oklevél, érem és pénzbeli jutalmak fognak kiadtni. Jelentkezni lehet a kiállításra a szervező és gyűjtő bizottság tagjainak, az iparostulást, és a polgári olvasó egytelnek kiadott aláírású iyeken. A végrehajtó bizottság helyesléleg tudomásul vette továbbá, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter Úrhoz a kiállítás költségeire 3000 frt. segély utalványozása iránt, továbbá a kiállítás szakszerű rendezése Gerster Miklós szegedi kir. iparfelügyelő úr kiküldése iránt, elnökileg fölterjesztés intézettel, és egyben megbízottat az elnökség intézkedés végett, hogy a kereskedelmi muzeum díszítésre alkalmas tárgyait díjmentesen átengedje. A rendezendő kiállítás költségvetése megállapítván, a főtéren emelendő csarnok, állványokra, díszítésre, irodai stb. kiadásokra, díjakra összesen 6000 frt. kiadás a kereskedelmi miniszteriumtól, a várostól segély czimén, belpárti jegyekből, testületektől (a szegedi kereskedelmi és iparkamara 500 koronát szavazott meg) magánosoktól adomány czimén összesen: 6000 frt. bevétel irányoztatott elő. Végül megbízottat az elnökség, hogy a szomszédos megyékben levő közsegéket felhívások útján a kiállítás látogatására felhívja.

Sorozás. Városunkban a sorozó bizottság f. hó 12-én és 13-án működött. A bizottság ez évben feltűnő sok alkalmas ifjút talált, úgy hogy 138 újoncot sorozott be.

Betörés. *Denneberg* Ignác Pest-uti boltjában f. hó 8-áról 9-ére virradó éjjel betörők garázdálkodtak. Előbb ellopák *Lissák* János létráját, melyen fölmásztak a Flórián-utcai oldalra és a létrát maguk után vonva az udvarba ereszkedtek. A boltba jutván elloptak 2 drb. 5 frtos svájci ezüst pénzt. 4—5 koronát érő fillért, szalámit, szivart. Megrakodván, ahogy jöttek, úgy el is mentek.

Gyilkosság az országúton. Vigan mentek haza mult vasárnap a süködi és szent-istváni legények a kis-kőrösi sorozásról. Három-négy kocsi is vitte a legényeket, kik beváltak katonának, egész úton sorra vették a katona nőkat és a vig notázástól visszhangzott a táj. Ó-Süködre érve, egy koresmánál megállottak, hogy lovaikat megetessék és megittassák s néhány korty borra ok is betérjének. Mikor minden rendben volt, felültek a kocsira, hogy tovább hajtsanak. Szabó Pál süködi legény tréfából ostarával vágott a mellette levő Peity István szent-istváni legény lovaira. A lovak megindultak, de a legény megállította. De nagyon boszankodott azon, hogy más ember bántja az ő lovait, leszállt a kocsiról, elővette bicskáját és szó nélkül torkon szúrta Szabó Pált. Ez összeesett és rövid kínlás után kiszendetett. Az esetről jelentést tettek a csendőrségnél és Peity István elfogták.

Dr. Molnár Gyula darabja a nemzeti színházban. Dr. Molnár Gyulának, lapunk munkatársának „Homokzátanyok” czimű darabját a budapesti nemzeti színház igazgatósága a napokban elfo-

gadta előadásra. A darab az ősszel kerül színre. Örömmel regisztráljuk ezt a nagy sikert, a mely a legméltóbb elismerése nagy tehetségének és kiválóságának.

Megörült kereskedő. Lusztig Ignác volt bajai nagykereskedő e hó 11-én Szegeden megörült. A szerencsétlent, kit a sors az utóbbi éveken igen üldözött, egy népes üzletben fogtak el, hova azon kérdéssel állított be, hogy vízbe ugorjon-e, főbe löjje-e, a vagy felakassza-e magát? Azonnal rendőrt hívtak, kit csak azon igéreire volt hajlandó követni, ha az megéri, hogy a miniszterhez vezeti a ki elvesztett pénzt neki visszaszerzi. Beszállították a kórházba.

Lopás. *Pacher* őrnagy Bajáról még a télen Pécsre helyeztetvén, butorátát K. L.-né őrizetere bizta. Május 1-én butorait elszállítatván tapasztalta, hogy különböző felszerelési és dísz tárgyak, szőnyegek stb. melyek egy elzárt ládában voltak, hiányznak. K. L.-né beidéztetvén a lopást elismerte és bevallotta, hogy a tárgyak legnagyobb részét elzalogosította és a cédulákat eladta. Az erélyes nyomozás következtében a lopott tárgyak nagy része megkerült.

Elütötte a vonat. A Szabadkáról Verbászra közlekedő délutáni személyvonat f. hó 4-én egy 13 éves leányt elütött s a leány meghalt. Az eset a következő: Boros Mari, egy feketehegyi napszamos embernek 13 éves leánya f. hó 4-ikén délután a feketehegyi állomáshoz közel a nyílt pályán a sinek közelében füvet szedett. A személyvonat 6 óra tájban éra feketehegyi állomásra, egy kissé sötétes volt s a leány sem vette észre, hogy a vonat jön és a mitem sejtő leányt elütötte. Csak később találták ott a kis leányt iszonyu kínok között, az eset után még két órát élt, azután kiszenvedett. Vasárnap járt Feketehegyen Gombár Gyula vizsgálóbíró és Dr. Bartha Antal törvényszéki orvos a vizsgálat megejtése céljából. Hogy kit terhel a felelősség e szerencsétlenségnél, a vizsgálat fogja kideríteni.

A mult heti gyilkossági kísérlet áldozata *Mehrwald* Jozefin állapotában a javulás tartós és valószínűleg föl is fog gyógyulni. A tettes *Krammer* Gyula, ki még a helybeli járásbírósg börtönében van, folyton sir és nagyon bánja meggondolatlan tettét.

Leforrázott gyermek. Szülői gondatlanságnak esett áldozatul Jankovácson Szarvas Andrásné egy és fél éves Katalin nevű leánykája. Mig az anyja az udvaron volt elfoglalta, a kis leány a tűzhelyen álló katlan forró vízbe esett, mely a kcsit egészen összeégette. A b.-almási jbróság részéről a kiküldöttek tegnap jártak künn és boncolták fel a kis halottat. Az anyja ellen a vizsgálat folyik.

Szülői gondatlanság. Megrendítő gondatlanság történt e hét folyamán Baracsán a szülők vigyázatlansága folytán. *Szües* István baracscai lakos 3 éves fia agyonlötötte *Németh* István szántóvái lakosnak 3 éves kis fiát. Az eset részletei a következők: *Németh* István szántóvái földmives, feleségével és 3 éves kis fiával látogatába mentek *Szües* István rokonához Baracsára. A két rokon gyermekei a felszerben játszottak, és ott egy töltött revolvért találtak, melyet játékközben *Szües* kis fia reásütött *Németh* 3 éves fiacskájára, kinek halálát okozta a lövés. A bajai kir. járásbírósg a gondatlan szülők ellen a vizsgálatot folyamatba tette.

Ma nekem, holnap neked. Már többször említettük, hogy a szerenese sokaknak jövőjét megváltoztatta. Amint értesülünk, egy budapesti bankház eddig több mint két millió forintot fizetett ki megbízóinak 100,000, 90, 80, 30 ezer koronás nyereményekben. A most kezdődő osztályországnál olvasóink figyelmébe ajánljuk ezen cézget, mely szerencsésénél, szoliditásánál és megbízhatóságánál fogva amugy is nagy bizalomnak örvend. Ez a céz *Török* A. és *Tarsa* bankháza Budapesten, mely a beérkező megbízásokat pontosan, gyorsan és megbízhatóan teljesíti. Az első osztályu sorsjegyek árai: $\frac{1}{1}$ sorsjegy 6 frt. $\frac{1}{2}$ sorsjegy 3 frt. $\frac{1}{4}$ sorsjegy 1 frt 50 kr. $\frac{1}{8}$ sorsjegy 75 kr. Sorsjegyek bevásárlásánál *Török* A. és *Tarsa* budapesti bankházát, Váci-körút 4 a legmelegebben ajánljuk.

PREMIER- KERÉKPÁROK Elsőrangú gyártmány.

24 év óta

Egyedüli képviselő: STEINER KÁROLY BAJÁN.

BERNDORFER EDE

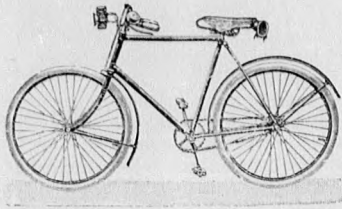
→ divat-, illatszer- és kerékpár raktára BAJÁN. ←

Raktáron tartok állandóan

valódi angol

és legjobbnak elismert gyártmányú női-, férfi- és gyermek gépeket a legjutányosabb árban és a legelőnyösebb részletfizetések mellett.

Javítások gyorsan és jutányosan eszközöltnék.

Mindennemű kerékpár felszerelések raktáron tartatnak.

Ajánlom továbbá dúsán felszerelt divat- és toilette különlegességeimet. Illatszerek, keztyűk, kezdett himzések, himző pamutok, selymek legnagyobb választékban.

Nap- és esernyők legnagyobb gyári raktára.

Nagy kerékpár-iskola megnyitás!

(Iskola-utca, 458. sz. saját házamban.)

Ingyenes oktatás a kerékpározásban.

VALÓDI
LINOLEUM
PADLÓZOMÁNCZ minden színben

Fontos háziasszonyoknak!

puha padlóra

Törv. védve.

minden színben

Nincs többé ragadós szobapadló! Linoleum padlózománcz egy óra alatt keményre szárad, gyönyörű fénnyel van és elérhetlen tartósságu.

Többször megtörtént, hogy az Eisenstädter-féle Linoleum helyett utánzatokat kaptak a vevők, figyelmeztetjük tehát a t. vevő közönséget, hogy mindig és csak Eisenstädter-féle Linoleumot kérjen a *vas lovag* védjeggyel.

LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR
EISENSTÄDTER TESTVÉREK, Bécs.

Begyűjtött védjegy: VAS LOVAG

Baján kapható:

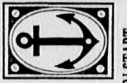
Gludovátz Ferencz utóda

és
Lerner Antal uraknál.

Richter-iele Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziasszonyok által is megpróbáltatott, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzölésként alkalmazhatók köszvényel, csúszál, tag-szagadtatással és meghűlésekkel és az orvosok által bedörzöléssekre is mindig gyakorlatban rendelkeztek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyártója Horgony-Liniment előkészítés alatt nem titkos szer, hanem igaz népszerű háziasszonyok által háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ir. áron kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszer- és szőrszál-Budapest. Bevásárlás alkalmával igen olcsóbbá leszünk, mert több kisebbbolti utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárósodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzék nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD és társai, és. és kir. udvari szállítók. RUDOLSTADT

OSAN - Legjobb a szájnak és fogaknak. Antiszeptikus, konzerváló, tisztító, egészséges, kellemes és jóval fölülmúlja az eddig ismert legjobb fogszereket.

OSAN-szájvíz üvegekben ára 68 kr.
OSAN-fogpor dobozokban ára 44 kr.

ROZSATEJ - A legjobb és legelőnyösebb szőrszál. 1 üveg 1 frt. hosszal Balzsam-szappan 30 kr. (Orientalische Rosenmilch)

Tanningene - a legjobb HAJFESTŐSZER sötétzőkére, barnára, és feketére. Ára 2 frt 50 kr.

Törvényesen védve, telkiismeretesen megvizsgálva, teljesen ártalmatlan.

ANTON J. CZERNY, Bécs, XVIII., Carl Ludwig Strasse 6.

Budapesti főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél Király-utca 12. és Egger-utca Nádor-gyógyertáiban. Faciekörül 17. továbbá minden gyógyszerertáiban, drogueriakban és partüzeriáiban. Szétküldés utánvétel mellett. Megrendelések oly helyről, hol még raktár nincs, teni eddig egyikező, vagy pedig közvetlenül a szállítóhoz, a Czerny-céghez intézendők. Prospektus ingyen.

KITÜNTETVE: London, Páris, Bécs, Brüsszel, Konstantinápolyban, stb.

Bajai raktár:

Hoffenreich Károly Konstantin gyógyszerértára.

Le Griffon
valódi francia
szivarkapapír és füvety.

Kapható minden jobb kereskedésben.

Egy külön bejáratu
butorozott utcza szoba
és
egy udvari lakás kiadó.

Czim: a kiadóhivatalban.

Szerémi szilviorium.

17 fokos liszta szerémi szilviorium

literenkint 60 krajczárért

nálam kapható.

Félliternél kisebb mennyiséget nem mérek ki.

Jarmer Lipót

(Batiszty József utóda) takarékpénztárépület.

Egy jó házból való fiú tanonczul felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Kazal József könyvnyomdája
Baján.

Mindennemű könyvnyomdai munkák a legszebb kivitelben elvállaltatnak u. m. könyvek, folyóiratok, ügyvédi és kereskedelmi nyomtatványok,

névjegyek, eljegyzési kártyák

báli és esketési meghívók, gyászjelentések, falragaszok, számlák, körlevelek stb.